

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра іноземних мов і перекладу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Іноземна мова (англійська) за професійним спрямуванням

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Історія та археологія»
Спеціальність 032 Історія та археологія
Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні
кафедри іноземних мов і перекладу
Протокол № 01 від 29 серпня 2025 р.

Т.в.о. завідувача
кафедри

Серман Л.І.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Іноземна мова (англійська) за професійним спрямуванням
Викладачі	Тимків Ірина Василівна Серман Леся Ігорівна
Контактний телефон викладача	+38(050)373-41-46 +38(093)727-92-97
E-mail викладача	iryna.tymkiv@pnu.edu.ua lesia.serman@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний\заочний
Обсяг дисципліни	9 кредитів ЄКТС, 270годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Вівторок 16.00
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Сьогодні Україна перебуває на одному з найважчих і водночас найважливіших етапів існування держави. Війна змушує розставляти нові пріоритети. Надзвичайної ваги тут набувають професійні вміння фахівців з історії. Потреби суспільства у стані війни визначають якісно новий зміст, мету підготовки майбутніх спеціалістів, а саме необхідність досконалого володіння англійською мовою. Орієнтація вищої освіти на всебічний розвиток мовної особистості студентів, посилення зв'язку змісту навчання студентів із їхньою майбутньою професійною діяльністю є тим фундаментом, на якому має ґрунтуватися весь навчальний процес викладання іноземної мови у вищих навчальних закладах України. Англійська мова сьогодні є мовою міжнародного спілкування зв'язуючим елементом з нашими міжнародними партнерами. Основною метою навчання іноземної мови майбутніх спеціалістів історичного профілю є формування необхідної комунікативної спроможності в сферах професійного та ситуативного спілкування в усній та письмовій формах. Стандарт вищої освіти передбачає володіння іноземною мовою на рівні, необхідному для роботи з науково-методичною літературою, вміння спілкуватися іноземною мовою із використанням термінів і методик, прийнятих в фаховому середовищі, читати фахову літературу англійською мовою.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою вивчення дисципліни є формування необхідної комунікативної спроможності в сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах, навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, що обумовлена професійними потребами; оволодіння новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела. Завдання дисципліни полягає в навчанні, розвиткові та удосконаленні різних видів мовленнєвої діяльності, аудіювання, говоріння, діалогічного мовлення, читання, письма та перекладу.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і невизначеністю умов. <u>Загальні компетентності (ЗК)</u> ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 10. Здатність працювати в команді.	

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.

Програмові результати навчання (ПРН)

ПРН 4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.

5. Організація навчання курсу			
Обсяг курсу 270 год.			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
Лекції		-	
практичні		90	
самостійна робота		180	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3, 4	032 Історія та археологія	2	Нормативний
Тематика курсу			
Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
3 семестр			
The Kyiv State. The Introduction of Christianity by Volodymyr the Great		2	4
The French Queen of Ukrainian Origin: Anna of Kyiv. Past continuous.		2	4
Principality of Galicia and Volhyn as the legal successor of the Kyiv Rus. Danylo of Halych		2	4
Volodymyr Monomach. Degrees of comparison of adjectives		2	4
Great world minds. Hidden talent.		2	4
Education. School of thoughts.		2	4
What should I do? Giving advice (modal verbs)		2	4
Inventions		2	4
Ancient Ukrainian Literature		2	4
The most ancient authors of Kyiv Rus		2	4
“The Tale of Igor’s Campaign”		2	4
Grammar: Past Perfect, Past Perfect -Continuous		2	4

The centers of book writing in Ukraine		2	4
Ways of expressing future		2	4
Final test		2	4
The Origin of Cossacks		2	4
Types of Schools in 16 th -18 th centuries		2	4
The Beginning of Mass Printing in Ukraine		2	4
An Outstanding Hetman of Ukraine: Ivan Mazepa		2	4
Time changes. Used to.		2	4
The Great Impostor. Collocation		2	4
A Greek adventure		2	4
Kyiv-Mohyla Academy		2	4
The Present Development of Kyiv-Mohyla Academy		2	4
The preconditions of national revival in Ukraine		2	4
The First National Organizations in Ukraine		2	4
The Rus Three		2	4
Grammar: reported speech		2	4
Cyril and Methodius Brotherhood		2	4
Final test		2	4
4 семестр			
Migration: Historical Background Types of Migration		2	4
Grammar: Modal Verbs. Pros and Cons of Migration.		2	4
Society. Top cities for living		2	4
Crime and Punishment. Passive voice.		2	4
Expressing complaint.		2	4
Ukrainian Legion in the Canadian Army		2	4
Grammar: conditionals 1, 2, 3.		4	8
The First Ukrainian Emigrants to Canada		2	4
The Ukrainian Insurgent Army		2	4
Russia's war in Ukraine: identity, history, and conflict		2	4
The Leaders of Ukrainian Nationalist Movement: Stepan Bandera, Yevhen Konovalets		4	8
Role of women in guerilla movement		2	4
Final Test		2	4
6. Система оцінювання курсу			

Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. У третьому і четвертому семестрі робота студентів оцінюється у 100 балів (максимум), з яких 50 балів – робота на практичних заняттях, 30 балів контрольні роботи, 20 балів – самостійна робота. Для отримання заліку достатньо отримати загальну кількість – 50 балів і більше. Допуск до іспиту становить максимум 50 балів (30 – поточний контроль, 10 балів – контрольні роботи, 10 балів самостійна робота), бал за складання іспиту (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів.
Вимоги до письмової роботи	На семестр передбачено по три письмові модульні контрольні роботи у вигляді тестів у системі d-learn (максимум 30 балів у третьому і четвертому семестрі та 10 балів у п'ятому семестрі).
Практичні заняття	За опрацювання тем, визначених для практичних занять студент може отримати максимально 60 балів (3 семестр) та 30 (4 семестр) відповідно. Відповідна форма активності студентів оцінюється за стобальною системою.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до заліку (максимум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали письмових робіт. До екзамену допускається здобувач/ка, що у підсумку отримав/ла не менше 25 балів.
Підсумковий контроль	У третьому семестрі підсумковою формою контролю є залік, який виставляються на основі балів отриманих протягом семестру. Мінімально здобувач повинен мати 50б., максимальна оцінка 100 балів включає 60 балів отриманих на практичних заняттях, 30 балів за контрольні роботи, 10 балів – самостійна робота. У четвертому семестрі підсумковою формою контролю є іспит. Допуск до іспиту становить максимум 50 балів (30 – поточний контроль, 15 балів – контрольні роботи, 5 балів самостійна робота), мінімальний – 25 балів. Екзамен відбувається у комбінованій формі. Екзаменаційний білет містить 2 завдання: 1. Монологічне мовлення англійською мовою за однією з тем, які вивчалися протягом курсу «Іноземна мова професійного спрямування (25 балів); 2. Лексико-граматичні тести, які складаються письмово і оцінюються максимум у 25 балів.

7. Політика курсу	
Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковим. У разі відсутності здобувача освіти можливість і порядок відпрацювання пропущених занять регламентується Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.)
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 819 від 29.11.2019; із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) .
8. Рекомендована література	
Базова	
1. Antonia Clare, JJ Wilson. Speakout: Pre-intermediate Students' Book. Pearson. 176 p. 2. Antonia Clare, JJ Wilson. Speakout: Pre-intermediate Workbook. Pearson. 95 p. 3. Савчак (Тимків) І. В. Learning Ukrainian History / навч. посіб. для студентів істор. спец. // І. Савчак. – Івано-Франківськ, 2017. - 80с. 4. Frances Eales, Steve Oakes. SpeakOut. Students' Book B2. Edinburgh: Pearson Education Limited, 2015 5. Jane Comyns Carr, Louis Rogers. SpeakOut. Teachers' Book B2. Edinburgh: Pearson Education Limited, 2016 6. Marjorie Fuchs and Margaret Bonner Grammar Express, Longman / Pearson Education Limited, 2003. 7. L. G. Alexander Longman English Grammar / Longman / Pearson Education Limited, 2004. 8. Raymond Murphy English Grammar in Use / Cambridge University Press? 1988. 9. Dooley Jenny, Evans Virginia Grammarway 4 / J. Dooley // Express Publishing, 2016 10. Alexander L. G. Longman English Grammar / L. Alexander // Longman, Pearson Education Limited, – 2004. 11. Redman Stuart English Vocabulary in Use (pre-intermediate and intermediate) // Cambridge University Press, – 2001. 12. Malcom Mann, Steve Taylor-Knovles Destination C1and C2 / M. Mann // Macmillan Publishers Limited, 2008.	
Допоміжна	
13. Мансі Є.О. English. Фонетика, граматики, тексти, діалоги, розмовні теми. Підручник. Для студентів немовних факультетів вищих навчальних закладів. – Київ: ВЦ «Академія», 2004. – 368 с. 14. Мансі Є.О. English. Тексти. Підручник. Для студентів гуманітарних, прир-географ. і матем. факультетів вищих навчальних закладів. – Київ: ВЦ «Академія», 2004. – 528 с.	

15. Газета «English Learner's Digest».
  16. Англо-український словник / Гороть Є.І., Коцюк Л.М., Малімон Л.К., Павлюк А.Б./ Вінниця: Нова Книга, 2006. – 1700 с.
  17. Українсько-англійський словник / Гороть Є.І., Белова С.В., Малімон Л.К. ./ Вінниця: Нова Книга, 2009. – 1040 с.
  18. Jeffrey Mankoff. Russia's War in Ukraine: Identity, History, and Conflict. Center for Strategic and International Studies, 2022. URL: <https://www.csis.org/analysis/russias-war-ukraine-identity-history-and-conflict>
  19. Oxford Collocations Dictionary for students of English. – Oxford University Press, 2005. – 898 p.
  20. Hornby A. S. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English. – Oxford University Press, 2000. – 1540 p.
  21. A Way to Success: English for University Students. Teacher's Book / Н.В.Тучина, І.В.Жарковська та ін. – Харків: Фоліо. 2004. – 416 с.
- Інформаційні ресурси**
22. <http://ukraine-education.com/>
  23. http://www.ukrtravel.com/education_in_ukraine.htm
  24. <http://education.stateuniversity.com>
  25. http://ec.europa.eu/education/more-information/doc/2011/ukraine_en.pdf

Викладач

Серман Л.І. доцентка кафедри іноземних мов і перекладу